

چیرک \ ف نا بوون . کوردستان مید

چاو کانم بهه واشی کردوو . ئی خوی گیان! دواکه وتووم به قوتا بخانه! به پهل هه ستام و جله تاز کانم د ره نه و له بهرم کرد، شتم ژووری برابجووکه کم جانتاکم هه بگرم، سوپاس به خوا ئنگی جانتاکه گوو او له که تیدا دایکم جانتایه کی نوی به که یووم. جانتاکم کرد شام و به اکردن به به که وتم به خو ننگا . د رگای خو ننگاکه کراو ته و و منا کانهش له و نه، به خیرایی شتم حوشی خو ننگاکه . ئایا ئوان سهیری من د کهن ؟ به بهام به چی سهیرم د کهن ؟ هه ندکیان به گوئی یه کتر د چرپه نه و په د کهن نه ، له وانیه په یان وابته جانتا نوی که کم که مکه بچووکه به بهام من به دم بوو، ئاسود بووم له گه ی، و نه ی سه یار یه کی ناوازی له سه ربوو.

یه کهک له منا کهان هاواری کرد:

- سهیری ئو پیاو پیر بهکن وک مندا ئه فتار د کات!

منا کهان ته کهک ا دایانه قاقای په که نهین.

ئاو م دایه وه له گه یان ، ئی خوی! وادیار م به ستیان ئو و کابرایه بوو که که او کی سهیری له سه ربوو و لای د رگا که به تو په یه وه سهیری مندا کهانی د کرد...

به هه نگاوی خه را هاته ته نیشتم و له منا کهان نزیک به وه و هاواری کرد:

- بگه نه وه به ناو په له کانتان هه ر ئه ستا . .

مندا کهان به په له به او یان له کرد، ویستم منیش به م به بهام پیاو که د سه کهانی کرد سه ر شام و وتی:

- ته به چی جانتای مندا هانت له شان کردوو ؟

پیاو کی پیری با به رز له به رد مم او ستاو و د سه کهانی له سه رب شام. نازانم که یه و چی د و ته ؟ وخساری پیاو که له به رچاومدا له بوو ، هه موو ئو و وشانه ی که ئه ستا وتی وک نوینه کی سه رب لمی به رباران سه انه وه له م شکمدا ، ئه ستا ته نها هه ستم د کرد شته که شان کهانی قورس کردوو . د سه کهم برد به پشت وه...

ئه هه وو خه ئو و جزدانه که م! چه نه وا زوو بیرم چوو که ژنه که م به که ینی میوه ناردومی؟ به چی له ناو ئه م بینا یه دا او ستاوم؟

به په له ئو و بینا گه ور یه م جه هشت که نه مد زانی به چی ته یدا او ستاوم...

بـر و دوکانی میو فر شـکـه شتم. کاتـک گـیشتم، دـستم کرد ناو
جزدانـ گـورـکـم کـ لـ شانم کردبوو. گـنجـک لـ پشت مـزـکـو و
وـستابوو، چاوـکانی زـق ببوو و لـی دـوانیم، وک ئـوی سـیری
بوونـ وـرـکی نامـ بکات. زـردـخـنـیـکی میهرـبانانـم بـ کرد،
پارـیـکی کاغـزیم لـ ناو جزدانـکـم دـرهـنا و دامـ دـستی. بـ
دـنگـکی هـمن وتم:

- کوـی گـنج، خـرا دوو کیلـ سـوی سوورم بـ بکـشـ. هاوسـرـکـم
چاوـکـی، نابـت دوا بکـوم.

گـنجـک سـیری پارـکـی ناو دـستمی کرد و پاشان سـیری و خسارمی
کرد، و خساری گرژ کرد و وتی:

- چـیـ کا برا خـفـاویت؟ یان پـمان اـدـبوـریت ؟ ئـو و پارچـ
کاغـز کوا پار؟

بـ ساتـک تـاـما بووم لـ و خساری کوـ گـنجـک پاشان سـیری
دـستـکانم کرد. . ئـی خـوایـ گـیان بـهـ گـوـکـم هـنا و
کاغـز کـ لـ بـرچاوم بوو بـ پار! وادیار ئـمش و زـر خـراپ
خـوتوم بـهـ نگاوی خـرا دووکانی میو فر شـکـم جـهـشت و بـر و
ما و بـکـوتـم...

لـ سووچی شـقـامـکـدا پیاوـک لـسـر کورسیـکی دار دانیشتبوو.
جلـکی سپی درـژی پـشیوو. پارچـ دارـکی گـورـی گرتبوو کـ چـند
تـلـکی باریکی پـو بوو، کاتـک پـنجـکانی دـهـنا بـ تـلـکاندا،
دـنگـکی لـ دهات. . ئـم دـنگـ چـند ئاشنایـ بـ گوـیـکانم!

پیاوـک بـ دـنگـکی گـ و خـمناکـو و دـستی پـ کرد:

- "أَيَا جَارَتَا، هَلْ تَشْعُرِينَ بِحَالِي؟"

بـ ئـوی بیر بکـمـو، قاچـکانم لـ جـی خـیـاندا سست بوون. وک
ئـوی کلـلـک قفـکـی کـنی مـشکمی کردبـتـو، دـمم کرایـو و پـش
ئـوی پیاوـک دـی دووـم بـت، من بـ دـنگـکی لـرزـک بـمـ
پاراو، لـگـیـا چـیم:

- "مَعَاذَ الْهَوَى! مَا ذُقْتَ طَارِقَةَ الذَّوَى.. وَلَا خَطَرْتُ مِنْكَ
الْهُمُومُ بِبَالِي!"

پیاوـک کـمـک سـیری کردم... خـکـکـی کـ لـو وـستابوون، بـدـنگ
بوون. منیش نوقمی ئاوازـک بووم و چاوـکانم داخست و تـنها ئـو
وشانـم دـگوت کـ وک لافاو لـ قوـگـمـو دـهاتـ دـر:

- "أَيَا جَارَتَا، مَا أَنْصَفَ الدَّهْرُ بَيْنَنَا! تَعَالَيْ
أَقْاسِمُكَ الْهُمُومَ، تَعَالَيْ!

تَعَالَيْ تَرِي رُوحاً لَدَيَّ ضَعِيفَةً، تَرَدُّدٌ فِي جِسْمٍ
يُعَذِّبُ بِأَلِي

أَيْضَ حُكُّ مَأْسُورٍ، وَتَبْكِي طَلِيقَةً، وَيَسْكُتُ مَحْزُونٌ،

وَيَنْدُبُ سَالٍ؟
لَقَدْ كُنْتُ أَوْلَىٰ مِنْكَ بِالِدِّمَعِ مُقْلَةً، وَلَكِنْ دَمْعِي فِي
الْحَوَادِثِ غَالٍ

دښنگي چې پټې يې کي زړهات. چاوپکانهم کړدو؛ چې ندين گڼج و پياو و
منا لېم کي بېوونو... گڼجک وتی:

– بخوا مامستا دمت خاش بت، غرر بېي کت زړ پاراو!
لډداني دېم خپرا بوو و هېستم کړد هېناسم لې ناو قو گمدا گيري
خواردوو... ئو و خپکې بېچي چوارد وريان لډگرتووم؟ بېچي چې پټې و
فيکې لډددين و پېم پډددين؟ قاچکانهم هېزيان تيا نه بوو... سېرم
شې کړد و بې هېنگاوي خپرا بې ناو خپکې کډا امکړد ...

گډرمای خپرکې جستمې نوقمې ئار قې کړدبوو، لډتې نېشت مزگوتې کې
او ستم، خې ئو و مزگوتې کې يې کي دايکم وتي چاوپکېم بکې ئستا
دگډمې و، ئي بېچي ناياتې دېرې و؟

ژنې کان پېل پېل دها تنې دېرې و بېم دايکمي تيا نه بوو ..
سېرم داخست بوو لې ژررې و بې هېواشي چاوپکانهم کېمک بېرز
دکړدو و لې ناو ژنې کان چاوم بې دايکم دگډا .. چاوپکې واني
هېراساني کړدبووم... دې با بېم ژوورې و خې پېشترېش چې نډجار
لډگې دايکم چووم و کس لېمې نه کړدووم!

قاچکانهم دېلرزين .. بېم چن کوکې بچووکم بيني هاتنې
دېرې و، وادياربوو هاوتېمې منن، بې يې بې هېنگاوي هېواش و
قورسې و چووم ژوورې و، باشې بېچي بېچي دايکم ديار نيې؟

لې پې گوډي کانهم زرېنگايې و بې زريکې يې کي تيژ.. يېکې لې ژنې کان
هاواري کړد :

– کابرا شېرم ناکېت ها توويتې بېشي ژنان؟ خپرا لېرې بې دېرې و .
جستم دېلرزي، قوگم وشک بوو بوو تواناي قس کړدنم نه بوو، هېستم
دکړد زوي لې ژرر پېي کانهم دېخولې و، ئافرې تې کان لېم
کې بوو بونې و دېستيان بې ادکې شام، بې خپرايي هېنگاوم نا
بېرې و دېرې و لې مزگوتې کې دوورکې وتمې و ...

ئستا گېشتمې ما و .. باشې خې تا ئېم بې يانيېش بيناکې مان
پېنگي زېر دبوو ... ئي کي ئېم بې يې سوزي لډاو؟

باشې بېچي گډمې کډمې مان وا گډاو لې پې؟ تې بېي کې بوونې و يان
کړدېت و بې ياري گډانکاريې کي بې پېلې يان دابېت؟ يانيش شارې واني
هېشې و خاندي خانوې کاني لې کړدوون ئېگړ شېوازيان نه گډان؟

خېر نزيکي ئاوا بوون بوو ، هېوېم دډا لې سېرېرې کان دوور بکې ومې و،
لېوکاتې دا کوکې کېمک بې تېمېن لې دوورې و لېي دې وانيم و
بې خپرايي بېرې و ووم اېکړد، خوايې ئېم پياوې بېچي ادکات بېلام
؟ ئېي وېت جزدانې کېم بدزېت؟ دېستم بې توندي بې جزدانې کېم و

گیرکرد و هـلزم خستـ سـر قاچـکـانم بـ اکـردن، بـخـرایـی
امـدـکردـئـاوـم دایـوـ پـیاوـکـ هـر بـ دوامـوـبوـ، وازی
نـدـهـنا نـزیک دـبـوـ لـم، دـم خـریک بوو لـ لـدان بوـستـت،
هـناسـم بـ نـدـدرا، پـیاوـکـ گـیشتـوـ پـم و دـستـکانـی کردـ سـر
شانم، بـ هـناسـبـکـوـ و تـی:

- بـ ادـکـیت بـ خـتری خوا! مـردم بـدـستـوـ بـچی دیسان
هـاتوویت بـ لای خانوو کـنـکـمان و ماـوـت جـهـشتوـ؟ وـرـ با
بـگـیـنـوـ خـرا ..

پاشان سـیری جـزدانـکـمی کرد و دـستـکانـی بـهـلـزـوـ کـشا بـسـری
خـیدا و تـی:

- ئـی هـاوار تـ دیسان جانتاکـی لاوـنت بردوو؟ بـم فـتـارـانـت
ئـمـت کردوو بـ گـاـتـجـای خـک.

هـر دـمزانی بـ دزینی جـزدانـکـم بـ دوامـوـیـ، لـناو گـگـکـکـدا
هـاوارم کرد:

- یارمـتیم بـدن .. یارمـتیـی .. وازم لـبـندـ دزی خوـیـ چیت دـوـت
لـم؟ پارـکـانمت دـوـ؟

هـمو شـتـک لـبـرچاوـمدا وکـ تـمـکی چـ لـ بوو، پـیاوـکی گـورـ
لـبـردـمـم اوـستابوو، وخساری کـمـک ئاشنادیاربوو لام، خـکـکی
زـر چوارـدـوریان دابووینـ. خـوایـ گـیان من بـچی لـرـم؟ ئـمانـ کـن
بـچی لـم کـبوونـتـو؟ چیان دـوـت؟ لـپـ پـیاوـکـ دـستی گـرم و
وتـی:

- باوکـ گـیان با بـگـیـنـوـ بـ ماـوـ کات درـنگـی کردوو ..
لـلای بـینـایـکی بـرز و ازاو اوـستاـبووم .. پـیاوـکی گـورـ
فـکـکانـی گـرتـبووم ... لـپـ دـرگای بـیناکـ کرایـوـ و ژنـکی گـنج هـا تـ
دـرـوـ و بـدـنگـکی بـرز قـیژانـدی:

- دیسان هـنـاتـوـ بـسـر کـمـ! سـدجـار پـم وتـی من ئارامـم نـماوـ
بـدـستـیـوـ .. ئـیتر یان ئـو لـم ماـوـدا دـبـت یان من.
جـستـم لـگـ قـیژـی ئافـرـتـکـ لـرزی .. دـم بـ خـرایـی لـی دـدا،
نـم دـزانی بـچی ئـو ئافـرـتـ گـنجـ وخساری ئـو نـ گـرژو توـیـ؟
بـچی هـاوار بـسـر مندـا دـکات! خـمن یـکـمـجـارمـ چاوم پـی بـکـوت!
ئـو پـیاوـ گـورـیـ منی بردـ ناو بـیناکـ و لـناو ژوورـکی ازاوـدا
داینـام و لـی پـرسیم:

- باوکـ برسیـتـ؟
ئاوـم بـ چوارـدـورم دایـوـ ئـم کوـکـی؟ کوا باوکی لـم ژوورـدا
نیـ! بـچی بـو شـوـیـ سـیرم دـکات؟

سـری لـقاند و دـستی خستـ سـر شانم و پـی وتم:

- ئـستا شـفتـیـکی خـشت بـ دـهـنـم دـست و پـنجـی پـوـ بخـیت.

پاش ئۆوئی پیاوۆکۆ شتۆ دۆرۆوۆ لۆ ناو وۆنۆکانی سۆر دیوارۆکان
امام ... سۆیرم دۆکرد وۆنۆی زۆری پۆدا هۆواسراوۆ .. وۆنۆی مندا
و گوۆ و چیا و ئاسک و وۆنۆی بۆوانامۆ، وۆنۆی زۆلۆنانۆکی لۆسۆر
هۆواسرابوو، وادیار بوو هی کۆسۆکۆ ناوی ئاسۆیۆ و مامۆستای
هونۆرۆ ..

لۆپۆ دۆنگی کرانۆوۆی دۆرگاۆ هات، منداۆۆکی بچوۆکی دۆ ساۆان هاتۆ
ژوورۆوۆ و قاپۆک خواردنی بۆدۆستۆوۆ بوو بۆنۆکی زۆر خۆشی لۆ دۆهات
.. قاپۆکۆی لۆبۆردۆمم دانا و بۆهۆمنی وتی :

- ناخۆیت؟

زۆردۆخۆنۆیۆم بۆ کرد و دۆستم کرد بۆخواردنی .. ئۆی خوایۆ ئۆم
خواردنۆ بۆتامۆ تامۆکۆی نامۆ نییۆ لۆناو دۆممداء .. سۆرم بۆرز
کردۆوۆ و کۆمۆک سۆیری منداۆۆکۆم کرد کۆ بۆ دیارمۆوۆ اوماوو
ویستم بۆسۆم بۆۆام .. یۆکسۆر وتی :

- دۆزانم دیسانۆوۆ دۆتۆوۆ چی بۆرسی باپیرۆ ... تۆ ناوت ئاسۆیۆ و
ئۆرۆ ماۆی تۆیۆ و منیش کۆۆزای تۆم، باشۆ ؟ دۆزانم دۆتۆوۆ بۆۆی
بۆ هیچم بۆر نۆماوۆ .. چۆنکۆ ئۆو وۆۆژۆی بارانۆ زۆرکۆ باری لۆ
خۆندنگاکۆ تۆ خۆریک بوویت بۆ ماسیۆیۆک ئاۆکۆ اۆ بۆماۆیت
لۆوکاتۆ دا کۆوتیت و سۆرت بۆ خراپی بۆر زۆویۆکۆ کۆوت ...

پاشان هاتۆ لای گوۆم و بۆ چۆپۆوۆ وتی :

-هیچی تر لۆ ماۆۆوۆ بۆ پرس مۆۆۆره دۆرۆوۆ، دایکم زۆر تۆۆۆیۆ و
لۆگۆۆ باوكم کردوویۆتی بۆشۆۆ، دۆوتۆتۆتۆ بۆ خۆۆۆتگۆی پۆری ..